

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council

Uurimisandmete kogumise, säilitamise ja kättesaadavaks tegemise hetkeseis Eestis. ETAgi poolt läbiviidud küsitluse tutvustus.

Viktor Muuli

Analüüsiosakond, ETAgi

17.10.2014

Milleks?

Küsimustiku eesmärgiks oli kaardistada uurimisandmete kogumise, säilitamise ja kättesaadavaks tegemise hetkeseis Eestis käimasolevate teadusprojektide, uurimisteemade, grantide jms raames.

Läbiviimise aeg: kevad 2014.

Metoodika

- Küsitletavad: ETF grantide, SF teemade, IUT, PUT, KESTA ja TERVE programmide raames rahastatavate projektide juhid (kokku 471 inimest).
- Vastas 174 inimest, st 37%.
- Veebipõhine küsimustik, pöördumised e-posti vahendusel (2 korda).
- Küsimustiku täitmisel ei pidanud vastama kõigile küsimustele, analüüs lähtus reaalselt vastanutest.

Vastanud

Valdkond	Vastanuid	Rahastamise proportsioon 2013
Bio- ja keskkonnateadused (edaspidi BK)	49 (28%)	28%
Loodusteadused ja tehnika (edaspidi LT)	74 (43%)	39%
Terviseuuringud (edaspidi TU)	26 (15%)	15%
Ühiskonnateadused ja kultuur (edaspidi ÜK)	52 (30%)	17%

Küsimused

1. Kas uurimisteema/projekti/grandi raames on loodud või kogutakse uurimisandmeid?
2. Milliseid uurimisandmeid uurimisteema/projekti/grandi raames luuakse või kogutakse (vastuseid ei analüüsitud)?
3. Kas ja kuidas toimub uurimisandmete säilitamine? Kui uurimisandmeid säilitatakse konkreetses andmehoidlas, repositooriumis vms, siis millises?
4. Kui pika aja jooksul uurimisandmeid säilitatakse?
5. Kas ja millistel tingimustel on teistele kasutajatele (st uurimisteema/projekti/grandiga mitteseotud isikutele) võimaldatud juurdepääs uurimisandmetele?
6. Milline on uurimisandmete säilitamise hinnanguline kulu aastas?
7. Teie mõtted, kommentaarid ja ettepanekud seoses uurimisandmete kogumise, säilitamise ja kättesaadavaks tegemisega.

Võrdlus

The Dutch data landscape in 32 interviews and a survey (DDL).

Data Archiving and Networked Services (DANS)

2011

Sharing and archiving of publicly funded research data (NRD).

Report to the Research Council of Norway

2014

1. Kas uurimisteema/projekti/grandi raames on loodud või kogutud uurimisandmeid?

Valdkond	Jah	Ei
Kokku	86%	14%
BK	98%	2%
LT	89%	11%
TU	92%	8%
ÜK	75%	25%

3. Kas ja kuidas toimub uurimisandmete säilitamine? Kui uurimisandmeid säilitatakse konkreetses andmehoidlas, repositooriumis vms, siis millises?

	BK	LT	TU	ÜK	Kokku	NRD	DDL
Ei säilitata	7%	7%	0%	0%	5%	3%	
Digitaliseerimata kujul	2%	3%	0%	0%	2%		
Digitaliseeritud kujul oma tööarvutis/andmekandjal	34%	46%	17%	48%	43%	18%	72% 46%
Digitaliseeritud kujul asutuse/allüksuse infosüsteemis/andmekandjal	43%	32%	61%	36%	38%	66%	63%
Digitaliseeritud kujul valdkondlikus repositooriumis	14%	12%	22%	17%	12%	12%	18%
Vastamata	10%	20%	12%	19%	18%		

4. Kui pika aja jooksul uurimisandmeid säilitatakse?

	Kokku	BK	LT	TU	ÜK
määratletud: kuni 10 a	11%	9%	15%	17%	8%
määratletud: 11-20 a	3%	0%	4%	6%	3%
määratletud: üle 20 a	5%	9%	4%	6%	0%
määratletud: igavesti	2%	0%	2%	6%	3%
tähtajatult/määratlemata	77%	82%	75%	67%	77%
sõltuvalt välistingimustest	3%	0%	0%	0%	10%
vastamata	24%	10%	30%	31%	25%

5. Kas ja millistel tingimustel on teistele kasutajatele (st uurimisteema/projekti/grandiga mitteseotud isikutele) võimaldatud juurdepääs uurimisandmetele?

	BK	LT	TU	ÜK	Kokku	NRD	DDL
mittekättesaadav	13%	25%	24%	12%	19%	17%	
määratlemata	4%	3%	4%	0%	3%		
kõigile vabalt kättesaadav	13%	12%	8%	24%	15%	12%	
kõigile soovijatele/küsitajatele kättesaadav	19%	16%	4%	14%	15%		
kolleegidele küsimisel kättesaadav	38%	33%	48%	40%	35%	53%	61%
sõltub välistest piirangutest	15%	10%	12%	10%	12%		
vastamata	2%	9%	4%	19%	11%		

6. Milline on uurimisanndmete säilitamise hinnanguline kulu aastas?

	Kokku	BK	LT	TU	ÜK
ei tea	40%	44%	34%	64%	33%
usutavasti eraldi kulu puudub	28%	18%	28%	4%	44%
arvamuslik hinnang olemas	29%	36%	38%	28%	17%
reaalsed kulud teada	3%	2%	0%	4%	6%
vastamata	17%	8%	14%	4%	31%

7. Teie mõtted, kommentaarid ja ettepanekud seoses uurimisandmete kogumise, säilitamise ja kättesaadavaks tegemisega.

	Kokku	BK	LT	TU	ÜK
pigem toetav suhtumine uurimisandmete säilitamise ja kättesaadavaks tegemisega seonduvaga: st vaja oleks edasi tegelda	85%	92%	78%	78%	93%
pigem tõrjuv suhtumine uurimisandmete säilitamise ja kättesaadavaks tegemisega seonduvaga: st ei ole vaja edasi tegelda	13%	8%	17%	22%	7%
pigem ükskõikne suhtumine uurimisandmete säilitamise ja kättesaadavaks tegemisega seonduvaga	2%	0%	5%	0%	0%
vastamata	50%	49%	45%	65%	44%

Olulisemad järeldused

1. 88%-l teadlastest tekib teadustöö käigus uurimistöö andmeid. Uute andmete mittetekkimisel on valdavalt tegu olemasolevate andmete tõlgendamisega.
2. 43% teadlastest hoiab teadustöö andmeid oma tööarvutis/andmekandjal.
3. 77% teadlastest ei ole määratlenud, kaua uurimistöö andmeid säilitatakse.
4. 79% teadlastest kas jagab või on valmis jagama uurimistöö andmeid, põhiliselt kolleegidega ühispublitseerimise tingimustel.
5. Reaalsete andmete säilitamise kuludega arvab end kursis olevat 3% teadlastest. 40% teadlastest ei tea, mis maksab andmete säilitamine, 28% arvab, et mitte midagi.
6. 85% teadlastest suhtub pigem toetavalt uurimisandmete temaatikaga edasitegelemisse.
7. Teadlaskond vajab abi uurimisandmete temaatika tsentraalsel korralduslikul/regulatiivsel käsitlemisel.

Täna tähelepanu eest!

Viktor Muuli

viktor.muuli@etag.ee